

Почитувани ученици, наставници, родители,

Ги разбираме вашите грижи околу новата Концепција за основно образование. Наша обврска е да понудиме појаснувања, да ги слушнеме вашите предлози и да донесеме одлуки засновани на докази за најдобриот интерес на детето.

Концепцијата за основно образование е документ којшто не засега сите нас. Ќе ги направиме сите потребни појаснувања, консултации и модификации за овој водечки документ да биде добронамерно разбран, широко прифатен и научно издржан.

Следат **појаснувања** на некои од досега споделените **грижи** за Концепцијата.

Доколку имате и Вие одредени дилеми или прашања за Концепцијата, Ве молиме, во интерес на секој ученик и во интерес на унапредување на квалитетот на нашето образование, обратете се до Министерството за образование и наука.

ГРИЖА

Се **укинува**
предметот историја.

ПОЈАСНУВАЊЕ

Воведувањето на наставниот предмет општествени науки не значи дека се укинува наставниот предмет историја, туку содржините од него **стануваат задолжителен дел** од интегрираната наставна програма. Преку интегрирање на содржини од историја, граѓанско образование и географија, **наставниците по овие предмети продолжуваат да работат во училиштето**, но сега **заеднички ја планираат наставата**, ги поврзуваат општествените појави и процеси, а учениците ги учат од различни перспективи.

ГРИЖА

Се **бришат содржини** од предметот историја.

ПОЈАСНУВАЊЕ

Концепцијата за основно образование ја дава „рамката“ според која се планира основното образование. Овој документ **не брише содржини од наставните предмети, ниту пак предвидува менување на содржините од предметот историја.** Изработката на поединечните наставни програми ќе следува по развојот и прифаќањето на Концепцијата.

ГРИЖА

Се спојуваат
несродни предмети
(историја и географија).

ПОЈАСНУВАЊЕ

Интегрираното изучување на географијата, историјата и граѓанското образование **овозможува суштинско поврзување** затоа што тие се фундаментални димензии на иста појава/процес. Секој историски настан е неразделно поврзан со географскиот амбиент во којшто се одвивал. Интегрираното изучување на историјата и географијата е **карактеристично за најголемиот дел земји со развиени образовни системи**. На пример, ова е најдобриот начин на учениците да им се објасни каде и како се развиле древните цивилизации и кои природни услови влијаеле на нивната култура.

ГРИЖА

Интеграцијата на повеќе предмети значи **неквалитетна настава.**

ПОЈАСНУВАЊЕ

Интегрираните наставни програми **позитивно влијаат на постигањата на учениците** и им овозможуваат да го користат наученото и надвор од границите на определен предмет, да го користат своето знаење креативно и да развијат **критичка мисла и ефективни стратегии за учење.**

ГРИЖА

Концепцијата **ја менува содржината** која се учи за историјата.

ПОЈАСНУВАЊЕ

Концепцијата за основно образование е водечки документ и **не одредува, ниту пак брише содржини од различните предмети.** Тоа се уредува со наставните програми кои следат по развојот и прифаќањето на Концепцијата. Наставните програми ќе бидат изработени од наставници, универзитетски професори и советници од Бирото за развој на образованието.

ГРИЖА

Интегрирањето предмети е **новина која е непроверена.**

ПОЈАСНУВАЊЕ

Интегрираните предмети **не се новина во образованието во светот, ниту во нашиот образовен систем** (таков пример е предметот природни науки до шесто одделение). Многубројни истражувања покажуваат дека интегрираните наставни програми **им помагаат на учениците** да ги согледаат врските помеѓу различни природни и/или општествени појави, да го поврзат тоа што го учат со секојдневието и да развијат вештини за доживотно учење.

ГРИЖА

Ќе се **намали** бројот на наставници.

ПОЈАСНУВАЊЕ

Концепцијата за основно образование не го одредува бројот на наставници. Но, направените анализи укажуваат дека **СИТЕ НАСТАВНИЦИ ОСТАНУВААТ НА РАБОТА бидејќи севкупниот број на часови во наставниот план не е намален.**

Со предвидените слободни изборни предмети, наставниците имаат слобода и можност да ја искористат својата креативност во изработка на наставни програми за изборните предмети, според интересите и барањата на учениците.

ГРИЖА

Се **намалува** бројот на часови по музичко образование и ликовно образование.

ПОЈАСНУВАЊЕ

Иако бројот на часови за уметничко образование е намален во споредба со фондот на часови за музичко и ликовно образование, сепак **преку слободните изборни предмети учениците кои покажуваат афинитет и талент за уметностите имаат можност да се определат и изберат „модул“ од уметностите во текот на сите одделенија на основното образование.**

Дополнително, Концепцијата предвидува задолжителност и на воннаставните активности кои исто така нудат програми и активности за развој на уметничкиот талент и наобразба кај учениците.

ГРИЖА

Концепцијата **не е базирана на потребите и барањата** на наставниците.

ПОЈАСНУВАЊЕ

Појдовна основа на Концепцијата е **истражување спроведено во ноември 2020 на 4168 наставници**, кои ги идентификуваа потребите од образовна реформа и аспектите на кои истата треба да се базира.

ГРИЖА

Учениците **не сакаат да престојуваат подолго во училиште.**

ПОЈАСНУВАЊЕ

Ефективно поминатото време на училиште, во кое учениците се **активно ангажирани** во комуникација со наставниците преку наставни и воннаставни активности е поврзано со **повисоки постигања**, особено кај ученици кои доаѓаат од социјално-ранливи семејства. Исто така, доколку училиштето нуди активности поврзани со интересите на учениците, тие **со задоволство ќе поминуваат подолго време во училиште.**

ГРИЖА

Наставниците
не се доволно
компетентни/стручни
за да реализираат
интегрирана настава.

ПОЈАСНУВАЊЕ

Наставниците и досега имаа насоки **да реализираат дел од наставните содржини интегрирано**, во соработка со колеги по други предмети. Оваа компонента на наставата ќе биде засилена, а наставниците **ќе добијат дополнителни обуки** за интегрирано планирање и реализирање на наставата.

ГРИЖА

Еден наставник **не може да биде компетентен за да ги предава сите содржини** од природните или општествените науки.

ПОЈАСНУВАЊЕ

Наставата во училиштето ја изведуваат **компетентни наставници**. Така ќе биде и со наставата по интегрираните наставни предмети. **За секоја наставна дисциплина од интегрираниот наставен предмет, настава ќе изведува соодветниот наставник**, што значи повеќе наставници, согласно предвиденото планирање, ќе работат со учениците на часовите по природни науки и општествени науки.